

KOMUNIKAT PRASOWY

Warszawa, 15 grudnia 2025 r.

Trucizna z kranu vs trucizna do uszu: Dlaczego tolerujemy akustyczne zatrucie stolicy?

Instytut Ekologii Akustycznej publikuje raport „Hałas w Mieście. Warszawa 2024-2025” – najobszerniejsze niezależne badanie środowiska dźwiękowego stolicy

Gdyby z kranu w Twoim mieszkaniu przez trzy lata leciała brązowa woda, czy piłbyś ją i grzecznie czekał, aż urzędnicy „rozpatrzą sprawę”? Czy składałbyś petycje i czekał miesiącami na odpowiedź? Nie. Nikt by tego nie robił. A jednak dokładnie tak postępujemy z hałasem – niewidzialną trucizną, która każdego dnia leje się do uszu prawie dwóch milionów warszawiaków.

Instytut Ekologii Akustycznej publikuje dziś raport „**Hałas w Mieście. Warszawa 2024-2025**” – 162 strony dokumentacji, 100 pomiarów akustycznych, 10 ekspertów, 3 studia przypadków. Wyniki są jednoznaczne: **97% badanych lokalizacji przekracza zalecenia Światowej Organizacji Zdrowia**. To nie słupki do kolorowania. To prawdziwe ludzkie życie.

To nie jest abstrakcja – to konkretne liczby

Statystyka	Wartość
Pomiary ogółem	100
Przekroczenia norm WHO	97 (97%)
Najwyższy zmierzony poziom	122,6 dB (Al. Jerozolimskie)
Najwyższy poziom w mieszkaniu	113,8 dBC (Miodowa 23, sypialnia nastolatka)
Szpitala z przekroczeniami	7 z 7 (100%)

Zaklinanie rzeczywistości: Strategiczna Mapa Hałasu oparta na ciszy pandemicznej

Oficjalnym narzędziem miasta do oceny sytuacji akustycznej jest Strategiczna Mapa Hałasu. Problem w tym, że opiera się ona na danych z lat 2019-2021 – czyli z okresu, gdy miasta były najcichsze od dekad. Lockdowny, praca zdalna, puste ulice.

– Budowanie polityki publicznej na danych z pandemii to jak ocenianie ruchu turystycznego na podstawie wyników z marca 2020. Te mapy nie pokazują rzeczywistości – one ją zaklinają. A gra idzie o prawdziwe ludzkie zdrowie i życie – mówi **Alan Grinde, prezes Instytutu Ekologii Akustycznej**.

Nawet te optymistyczne mapy pokazują masowe przekroczenia. Ale zamiast działać, urzędnicy kolorują słupki i twierdzą, że problemu nie ma.

Trucizna do uszu: Co mówi nauka

WHO od lat klasyfikuje hałas jako jeden z najpoważniejszych czynników ryzyka zdrowotnego w miastach:

- **Choroby serca:** Każde 10 dB wzrostu hałasu zwiększa ryzyko zawału o 7-17%
- **Zaburzenia snu:** Hałas nocny powyżej 40 dB prowadzi do fragmentacji snu i chronicznego zmęczenia
- **Zdrowie psychiczne:** Osoby narażone na hałas mają 119% wyższe ryzyko problemów psychicznych
- **Dzieci:** Przewlekła ekspozycja prowadzi do wyuczonej bezradności i obniżenia motywacji do nauki
- **Tarczycy:** Każde 10 dB wzrostu powoduje istotny spadek poziomu tyroksyny T4

– Gdyby z kranu leciała substancja powodująca takie skutki zdrowotne, mielibyśmy stan klęski żywiołowej. Ale trucizna akustyczna jest niewidzialna, więc udajemy, że jej nie ma – komentuje **dr Anna Ścibak, lekarz współpracujący z projektem**.

Kto jest odpowiedzialny? Wiemy.

W 2025 roku Najwyższa Izba Kontroli potwierdziła, że za hałas na ulicach odpowiada gmina. Nie rząd, nie województwo – gmina. W przypadku Warszawy to Ratusz, który ma do dyspozycji Biuro Ochrony Środowiska, Zarząd Dróg Miejskich, Stołeczne Centrum Bezpieczeństwa oraz współpracę z Policją i Strażą Miejską.

– To nie jest kwestia interpretacji przepisów ani przerzucania odpowiedzialności. Odpowiedzialność jest jasna. Brakuje tylko woli działania – podkreśla Grinde.

W kwietniu 2023 roku Trybunał Sprawiedliwości UE stwierdził, że Polska narusza dyrektywę hałasową. Od tego wyroku minęły prawie trzy lata. Co się zmieniło? Praktycznie nic.

10 rekomendacji: Co należy zrobić

Raport zawiera szczegółowe rekomendacje zmian na poziomie lokalnym i krajowym:

Natychmiast (samorząd):

1. Pilotażowy program kamer akustycznych na wybranych skrzyżowaniach
2. Strefy ciszy wokół szpitali – ograniczenie ruchu ciężkiego, zakaz wjazdu motocykli nocą
3. Publiczny dostęp do danych z czujników hałasu w czasie rzeczywistym
4. System szybkiego zgłaszania naruszeń ciszy nocnej

Średnioterminowo (samorząd + rząd):

5. Aktualizacja Strategicznej Mapy Hałasu na podstawie aktualnych danych
6. Obowiązkowe konsultacje akustyczne przy nowych inwestycjach
7. Modernizacja torowisk tramwajowych w pobliżu placówek medycznych

Systemowo (parlament):

8. Obniżenie dopuszczalnych norm hałasu do poziomów zalecanych przez WHO
9. Uwzględnienie hałasu w ocenie ryzyka sercowo-naczyniowego pacjentów
10. Aktualizacja Ustawy o imprezach masowych – ochrona akustyczna szpitali i rezerwatów przyrody

Nie zaklinanie, lecz działanie

– Ten raport nie powstał, żeby krytykować. Powstał, żeby pokazać skalę problemu i zaproponować rozwiązania. Wiemy, że zmiany wymagają czasu i zasobów. Ale pierwszym krokiem jest przyznanie, że problem istnieje. Nie da się leczyć choroby, której nie chce się zdiagnozować – podsumowuje Grinde.

Pełna treść raportu jest dostępna bezpłatnie na stronie instytut.ngo/projekty/raport.

Dodatkowe informacje:

- Projekt "Raport: Hałas w mieście. Warszawa 2024-2025" jest finansowany ze środków Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego w ramach Rządowego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich (PROO) na lata 2018-2030. Umowa nr 17/PROO/3/2024, dotycząca wniosku numer 62772-2. Wysokość dotacji: 193 866,00 zł.
- Według danych Światowej Organizacji Zdrowia, hałas środowiskowy odpowiada w Europie za utratę ponad 1,6 mln lat życia w zdrowiu rocznie.
- Dopuszczalne normy hałasu pochodzącego z dróg i linii kolejowych, w terenach mieszkaniowych w Polsce wynoszą 68 dB w dzień i 60 dB w nocy. Chociaż są to bardzo liberalne normy w porównaniu z rekomendacjami WHO, to w wielu miejscach wartości te są regularnie przekraczane.

Kontakt dla mediów:

Alan Grinde
Tel.: 792504508
E-mail: alan@orion.fm

Strona projektu: <https://instytut.ngo/projekty/raport>